

2023

Eesti muusika ja muusikud kodus ja maailmas OKTOOBER

1.10 Rahvusvaheline muusikapäev. Rahvusvahelist muusikapäeva tähistatakse üle Eesti arvukate muusikaüritustega. Programmi on kirja pandud enam kui 50 sündmust 11 maakonnas.

Kammerkoor **Collegium Musicale** esineb Valgamaal Laatre kirikus, kavas **Rudolf Tobiase** looming ja **Pärt Uusbergi** “Laurentsiuse lugu”. Kontserdid Eesti heliloojate koorimuusikast annavad **Voces Tallinn** Kellerteatris ja **üle-eestiline tütarlastekoor Imalilled** Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumis. **Johan Randveret** (klaver) koos **Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia puhkpilliorkestriga Toomas Vavilovi** juhatusel kuuleb Mustamäe Kultuurikeskuses Kaja, esitusele tulevad teosed George Gershwini, **Riho Esko Maimetsa**, **Eino Tambergi** ja Dmitri Šostakovitši loomingust. Rahvusvahelise muusikapäeva ooperi- ja balletigalal Väandras Lüdigi saalis esinevad **Rahvusoper Estonia ja Rahvusballeti solistid. Duo ObSolute (Riivo Kallasmaa – oboe, Jaanika Kuusik – sopran)** annab kontserdi EAÖK Tartu Pühade Aleksandrite Kirikus.

Muusikapäeval annavad Eesti Muusikanõukogu ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital üle iga-aastased muusikapreemiad. Eesti Muusikanõukogu tunnustab preemiatega muusikavaldkonna parimaid kogu senise panuse eest. Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital annab välja kümme aastapreemiat hooajal 2022/23 enim silma paistnud muusikategelasele või kollektiivile ning kolm tunnustuspreemiat pikaajalise erialase pühendumise või valdkonna arengule mõju avaldanud tegevuse eest. Valdkonna säravate tegijate premeerimine toimub sel aastal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis. Preemiaid jagatakse koos suure muusikamänguga, kus lõbusas viktoriinis saavad **Margus Saare** juhtimisel kokku armastatud Eesti muusikud üle ilma. Laval on lisaks tuntud solistidele ja dirigentidele **Eesti Muusika ja Teatriakadeemia keelpilliorkester ja segakoor**. Pidulikust tähistamisest saab osa Eesti Televisiooni vahendusel või sündmuse keskel kohapeal (pääsmed Fientas).

Rahvusvahelise muusikapäeva traditsiooni algatas ligi 50 aastat tagasi Rahvusvahelise Muusikanõukogu tollane president, legendaarne viiuldaja Yehudi Menuhin, kes kutsus sellel tähtpäeval üles meenutama, milline koht on muusikal meie kultuuris ja igapäevases elus.

1.10 Ekskursioon Helikülas: Lepo Sumera. Septembris algas eesti klassikalisele muusikapärandile pühendatud ekskursioonide sari, mille eesmärk on tutvustada eesti heliloojaid, interpreete ja nendega seotud kohti ning kaasata selleks heliloomingule lähedal seisvaid inimesi. Ekskursioone viivad läbi Eesti muusikavaldkonna väljapaistvad esindajad, kellest igapähele on külastatavale paigale oma vaatenurk ning oma lugu, mida jutustada. Sarja teine ekskursioon toimub Laulasmaal Helikülas – 20. sajandi keskpaigas välja kujunenud heliloojate suvilarajoonis, kus veetsid suvesid ja ammutasid inspiratsiooni loominguks Heino Eller, Ester Mägi, Heino ja Tõnu Kaljuste, Veljo Tormis, Gustav Ernesaks ning mitmed teised eesti muusika suurkujud. Ülevaate selle erilise koha ajaloost ja elanikest annab elektronmuusik ja muusikatehnoloogia õppejõud **Tammo Sumera**, kellel on Laulasmaaga isiklik kokkupuude ning kelle vahendusel on võimalus rohkem teada saada **Lepo Sumera** seosest Heliküla.

1. ja 22.10 Lossimuusika kontserdid. 1.10 esineb rahvusvahelise muusikapäeva raames kontserdiagentuuri Uus Kontsert poolt ellu kutsutud **Kammerorkester ME105**. Solistidena astuvad üles **Augusta Jusionyte** (viiul, Leedu), **Arvo Leibur** (viiul), **Olev Ainomäe** (oboe)

ja **Aare Tammesalu** (tšello). Leedu rahvapillil *birbyne*'l soleerib **Vytautas Kiminius**, kes ka juhatab kontserti. Kavas on barokiajastu heliloojate Georg Friedrich Händeli Concerto grosso C-duur "Alexander's Feast" HWV 318, Alessandro Marcello Oboekontsert d-moll S D935, Antonio Vivaldi Kontsert viiulile, tšellole ja orkestrile B-duur RV 547 ja Johann Sebastian Bach'i Kontsert oboele ja viiulile d-moll BWV 1060R. 22.10 esinevad kontserdil "Õukonna pidustused" Anto Õnnis (vokaal, löökpillid), Ene Nael (klavessiin, positiivorel) ja Neeme Punder (flöödid). Kavas on Mainerio, Grandi, Fontana, Dowlandi, Brade'i, Coperario, Monteverdi, Purcelli ja Caccini teosed. Lossimuusika on pühapäevaste kontsertide sari, mille eesmärk on pakkuda kõrgetasemelist klassikalist muusikat ainulaadse akustikaga Kadrioru lossi barokses peasaalis. Lossimuusika kontserdisarja kunstiline juht on Aare Tammesalu.

2.–6.10 Naiste ja vähemusrühmade heliloomingule keskenduv sügistuur "Hilissuvi".

Oktoobri esimesel nädalal leiab aset naiste ja vähemusrühmade heliloomingule keskenduv sügistuur "Hilissuvi", mille kontserdid toimuvad Võrus, Põlvas, Tartus, Nõos, Pärnus ja Tallinnas. Esiettekandele tuleb kolm uut teost **Katrin Alleri**, **Julius Eastmani** ja **Gregor Kulla** sulest. Lisaks kõlab Lili Boulangeri, Isabella Leonarda ja **Helena Tulve** muusika, mida esitavad **Kärt Käämbre**, **Lisanna Laansalu** ja **Triin Veissmann**. Sügistuuri kunstiline juht on Gregor Kulla.

3.10 Collegium Musicale 13. sünnipäevakontsert: Rudolf Tobias 150 ja Max Reger 150.

Kammerkoor Collegium Musicale tähistab oma sünnipäeval ühtlasi kahe Saksamaaga seotud helilooja – **Rudolf Tobiase** ja **Max Regeri** – 150. sünniaastapäeva. Kontserdil Tallinna toomkirikus on kaastegev **Andres Uibo** orelil, koori juhatab **Endrik Üksvärav**.

4.–21.10 Kontserdid Paavo Järvi juhatusel Zürichi Tonhalle orkestriga Šveitsis, Lõuna-Koreas ja Jaapanis.

4.–6.10 seisab Järvi Zürichi Tonhalle orkestri ees Grosse Tonhalls Zürichis. 4.10 tulevad ettekandele Frédéric Chopini Klaverikontsert nr 1 e-moll op. 11 ja Ludwig van Beethoveni Sümfoonia nr 5 c-moll op. 67. Solistina astub üles pianist Bruce Liu. 5.10 tuleb ettekandele Beethoveni Sümfoonia nr 5. 6.10 tulevad ettekandele Beethoveni avamäng "Die Weihe des Hauses" C-duur op. 124, Carl Nielsen'i Viiulikontsert op. 33 ja Johannes Brahmsi Sümfoonia nr 1 c-moll op. 68. Solistina astub üles viiuldaja Bomsori Kim. 12. ja 13.10 antakse kaks kontserti Lõuna-Koreas, kus soleerib taas viiuldaja Bomsori Kim. 12.10 astutakse üles Daegu Kontserdimajas, kavas Nielsen'i Viiulikontsert ja Beethoveni Sümfoonia nr 5. 13.10 esinetakse Seouli Kunstikeskuses (Seoul Arts Centre), kus kõlavad Nielsen'i Viiulikontsert ja Brahmsi Sümfoonia nr 1. 15.–21.10 antakse kuus kontserti Jaapanis. 15.10 astutakse üles Harmonie Cinq Kitakyushu Soleili saalis (Kitakyushu Soleil Hall) Fukuokas, 16. ja 18.10 Suntory Hallis Tokyos, 19.10 Muse Tokorozawas (Civic Cultural Centre) Saitamas, 20.10 Fuji Rose Teatris (Fuji Rose Theatre) ja 21.10 Sümfooniaaalas (The Symphony Hall) Osakas. Vahelduvates kontserdikavades on järgmised teosed: Beethoveni avamäng "Die Weihe des Hauses" ja Sümfoonia nr 5, Chopini Klaverikontsert nr 1 e-moll op. 11, Brahmsi Sümfoonia nr 1 ning Rahmaninovi Klaverikontsert nr 2 c-moll op. 18 (soleerib pianist Bruce Liu).

3.–6.10 Kontserdid "Argentiinast Kuubani". Neljal õhtul astuvad üles **Jens Lundberg** (bandoonium, rootsi), **Kristjan Rudanovski** (viiul), **Aare Tammesalu** (tšello) ja **Robert Nõmmann** (kontrabass). Kontserdid toimuvad 3.10 Türi Kultuurikeskuses, 4.10 Põltsamaa Kultuurikeskuses, 5.10 Alüksne Kultuurikeskuses Lätis ja 6.10 Nõuni Kultuurimajas Valgamaal.

3.–31.10 Tudengiteisipäeva kontserdid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

kammersaalis. 3.10 astub üles keelpilliduo **Melissa Carita Ots** (viulil) ja **Ruta Kuļikovska** (viola). Kõlavad Joseph Haydni Kolm sonaati viiulile ja violale Hob VI, Johann Sebastian Bachi Viiulisonaat nr 3 C-duur BWV 1005 IV *Allegro assai*, Jean Sibeliusse Duo C-duur viiulile ja violale ning **Tõnu Kõrvitsa** “Rändaja laul”. 17.10 annab soolokontserdi noor pianist **Viola Asoskova**. Kavas on Johann Sebastian Bachi “Itaalia kontsert” BWV 971, Robert Schumanni “Liblikad” (“Papillons”) op. 2, Frédéric Chopini Ballaad nr 1 g-moll op. 23 ja Claude Debussy “Klaverile” (“Pour le piano”). 31.10 esinevad tšellist **Andres Metspalu** ja pianist **Hyewon Chung**. Kontserdil kõlavad Beethoveni Tšellosonaat nr 1 F-duur op. 5 ja Tšellosonaat nr 2 g-moll op. 5.

4.10 Johan Randvere soolokontsert Tallinnas. Kontserdisarja “Klaverikunst” raames esineb pianist **Johan Randvere** EMTA Kontserdi- ja Teatrimaja suures saalis. Kavas on Wolfgang Amadeus Mozarti Adagio h-moll K540, Edvard Griegi Ballaad op. 24, Carl Vine'i Sonaat nr 1 ja Pjotr Tšaikovski Suur sonaat G-duur op. 37.

4.–19.10 Käbi Laretei autobiograafilistel raamatutel põhinev etendus “Solist” Tartus.

Heino Elleri Muusikakooli Tubina saalis etendub kaheksal õhtul **Käbi Laretei** autobiograafilistel raamatutel põhineva “Solist” külalisetendus Tallinna Draamateatrit. Etenduse autor on **Mehis Pihla**, lavastaja ja kunstnik **Kersti Heinloo**, kostüümikunstnik **Anu Lensment** ja valguskujundaja **Triin Suvi**. Muusikalise kujunduse autor on **Kirke Karja**. Laval astuvad üles **Kersti Kreismann**, **Märten Metsaviir** ja **Kirke Karja**. Etenduse keskmes on Eesti diplomaadi Heinrich Laretei tütar Käbi Laretei, kes oli 18-aastaselt sunnitud õpingud Tallinna konservatooriumis katkestama ja pagema sõja eest Rootsi. Suure tahtejõu ja mitmete eraõpetajate abiga sai temast kõigele vaatamata silmapaistev kontsertpianist, kes esines Euroopa ja Põhja-Ameerika suurimatel lavadel, teiste seas Royal Festival Hallis ja Carnegie Hallis. Väga eduka karjääri kõrvale mahtusid aga ka kaks last, mitmed kirklikud suhted ja kaks abielu: esimene tippdirigendi ja teine maailmakuulsa filmilavastajaga. Kuidas see kõik ühe inimese ellu ära mahub? Intervjuus Urmas Otile on ta öelnud: “Ma olen ahne inimene. Ma tahan kõike. Aga kui kõike tahad, ka kõike saad...?” Etendused jätkuvad novembris.

5.–24.10 Hans Christian Aaviku kammermuusika kontserdid oktoobris. 5.10 annab Aavik Duo koosseisus **Hans Christian Aavik** viiulil ja **Karolina Aavik** klaveril kontserdi Tallinnas Mustpeade maja Valge saalis. Kavas on Béla Bartóki Rumeenia tantsud ja Rapsodia nr 1, Robert Schumanni 3 Romanssi op. 94 ning Franz Schuberti Sonaat D. 574, A-duur. 17.–22.10 annab Aavik Kronbergi Akadeemia solistidega kolm kontserti. 17.10 esinetakse Deutschlandfunk Kammermuusikasaalis Kölnis Saksamaal. Koosseisus musitseerivad Hans Christian Aavik (viiul), Dmytro Udovichenko (viiul), Weronika Dziadek (viiul), Noga Shaham (viola), Itai Navon (klaver) ja Gary Hoffmann (tšello). Kavas on Schuberti Keelpillitrio B-duur viiulile, violale ja tšellole D 581, Pablo Casalsi Kaks pala tšellole ja klaverile, Gabriel Fauré Klaveritrio d-moll op. 120 ja Johannes Brahmsi Keelpillikvintett nr 1 F-duur op. 88. Sama kava esitatakse 22.10 Londonis Wigmore'i kontserdisaalis (Wigmore Hall) õhtusel kontserdil. 22.10 Wigmore'i kontserdisaali hommikusel kontserdil musitseerivad Dmytro Udovychenko (viiul), Hans Christian Aavik (viiul), Weronika Dziadek (viola), Noga Shaham (viola) ja Itai Navon (klaver). Kavas on Clara Schumanni 3 romanssi violale ja klaverile op. 22, Robert Schumanni F-A-E Sonaat: *Intermezzo*, Brahmsi F-A-E Sonaat: *Scherzo*, Eugène Ysaÿe Viiulisonaat d-moll “Ballade” op. 27 nr 3 (pühendatud George Enescule), Ódön Pártosi “Yizkor” (In Memoriam) ja Bartóki Rapsodia nr 1. Õhtusel kontserdil liitub koosseisuga tšellist Gary Hoffman.

7.10 Ansambel Floridante kontsert “Euroopa tippsoolistid I”. Kontserdisarja "Euroopa tippsoolistid" raames kohtuvad Niguliste kirikus läbi hooaja Eesti juhtivad solistid oma mainekate külalistega Euroopast. Hooaja esimesel kontserdil astuvad üles Suurbritannia tenor **Guy Cutting** ja eesti bariton **Alvar Tiisler**. Neid saadab **Floridante barokkorkester**, kontsertmeister on **Aira Maria Lehtipuu**. Kõlavad tuntud meesaariad Händeli oratooriumidest “Jephta” ja “Theodora” ning Bachi vaimulikud suurteosed.

7.10 Kontserdid Raimond Valgre 110. sünniaastapäeval. Kontsert “Õnne, Raimond” Tallinnas Vene Kultuurikeskuses tutvustab kuulajale ka helilooja tundmatut poolt: kõlavad laulud, millest nii mõnigi saab alles kontserdil maailma esiettekande. Rännakul minevikku on publiku teejuhtideks lisaks **Mart Sanderile** ja **Bel-Etage Swingorkestrile** näitlejad ja lauljad **Inga Lunge**, **Triin Lellep**, **Heli Vahing**, **Tiina Adamson** ning **Silvia Ilves**, kes teeb kontserdil ka oma lauljadebüüdi. Salongiõhtul “Raimond Valgre 110” Rapla Kultuurikeskuses astuvad üles astuvad üles **Rapla Laulustuudio neidude ansambel**, **segakoor Cantus**, **Martin Trudnikov** (akordion), **Kaspar Meresmaa** (saksofon), **Loviise Läätsim** (saksofon), **Kristi Hinsberg** (klaver), **Thea Paluoja** (klaver), **Jorja Mitev** (laul), **Viive Raam** (laul), **Markus Bachmann** (laul), **Piia Põder** (laul), **Caspar Alas** (laul), tantsutrupp EFDF ning tantsuklubi Mustang.

7.10 Duo ObSolute plaadiesitluskontsert “O vis aeternitatis”. Ansambel Duo ObSolute koosseisus **Riivo Kallasmaa** (oboe) ja **Jaanika Kuusik** (sopran) esitleb oma debüütplaati “O vis aeternitatis” (tõlkes: “Oo igaviku jõud”) Tallinna Issanda Muutumise peakirikus. Kontserdil kõlab vaheldusrikas põimik gregooriuse lauludest Eesti rahvakoraalideni. Helilooja **Riho Esko Maimets** on duole loonud Eesti vaimulike rahvaviiside tõlgendused (“Mu süda ärka üles”, “Ma tänan Sind” jt), milles on uudsel ühendanud meie rahvaliku meloodika Euroopa kirikumuusika traditsiooniga. Kontsertkavas kõlavad palad on kui kutse möödunud aegadesse, kohtumisvõimalus vanade hingede ja nende lausunud palvesõnadega.

7.–28.10 “Musica Sacra” sügiskontserdid jätkuvad Pärnu Eliisabeti kirikus. 7.10 astub üles duo **Leena Laas** viiulil ja **Ines Maidre** orelil esitades mitme põlvkonna eesti heliloojate teoseid. Ettekandele tuleb **Heino Elleri**, **Arvo Pärdi**, **Rudolf Tobiase**, **Tõnu Kõrvitsa**, **Peeter Süda**, **Artur Kapi**, **Lepo Sumera** ja **Ester Mägi** looming. 14.10 jätkab pianist **Irina Zahharenkova** Ludwig van Beethoveni klaverisonaatide ettekannetega. Seekord on kavas Viini klassiku Klaverisonaat nr 29. 21.10 esitavad sopran **Kai Kallastu** ja **Andrus Kallastu** klaveril prantsuse heliloojate Debussy, Hahni ja Raveli teoseid. 28.10 esitavad bariton **Atlan Karp** ja pianist **Andre Hinn** eesti heliloojate **Ester Mägi**, **Ants Sõbra**, **Eino Tambergi** ja **Eduard Tubina** muusikat. “Musica Sacra” on kontserdisari, mille eesmärk on kanda ette uudisloomingut, anda interpretidele võimalus teostada kunstiliselt eredaid kontserdikavu, kaasata eestlastele lisaks kõrgel tasemel külalismuusikuid ning viia kontserdiprojekte Eestist välja. Kontserdisarja korraldab Pärnu Ooper. Sarja kunstiline juht on Andrus Kallastu. Festival jätkub novembris.

8.10 XX Üleriigiline õpetajate muusikapäev. Rakvere Muusikakooli saalis toimub traditsiooniline XX Õpetajate Muusikapäeva galakontsert, millega tähistatakse nii rahvusvahelist muusikapäeva kui ka õpetajatepäeva. Soolo- ja ansambliteostega esinevad Eestimaa muusikaõpetajad.

8.10 Vasalemma lossikontsert “Sügisõhtu maagia”. Sopran **Elina Nechayeva** ja pianist **Auli Teppo** annavad Vasalemma lossis kontserdi maitseka kavaga, kuhu on põimitud lugusid erinevatest muusikastiilidest.

8.10 Poll-Varema-Poll trio kontsert “Beethoveni klaveritriod III”. Trio koosseisus **Mari Poll** (viul), **Henry-David Varema** (tšello) ja **Mihkel Poll** (klaver) esitavad Viimsi Artiumis Ludwig van Beethoveni teosed Trio Es-duur op. 1 nr 1, variatsioonid teemale “Ich bin der Schneider “Kakadu” (“Rätsepmeister Kakaduu”) op. 121a ja Trio B-duur op. 97 (“Archduke” / “Ertshertsog”).

8.10 Keelpillikvarteti M4GNET kontsert Arvo Pärdi Keskuses. Kontserdil “Varjud” astub üles noortest ja tunnustatud muusikutest koosnev keelpillikvartett **M4GNET** koosseisus **Robert Traksmann** (viul), **Katariina Maria Kits** (viul), **Mart Kuusma** (vioola) ja **Siluan Hirvoja** (tšello). Kaasa teeb pianist **Rasmus Andreas Raide**. Kavas on Dmitri Šostakovitši Keelpillikvartetid nr 3 ja nr 7 ning Klaverikvintett op. 57.

11.10 Valle-Rasmus Roots ja Sten Lassmanni kontsert Hiiumaal. Valle-Rasmus Roots (tšello) ja Sten Lassmann (klaver) annavad kontserdi Käina Huvi- ja Kultuurikeskuses, kavas Ludwig van Beethoveni ja Johannes Brahmsi muusika.

11.–15.10 Erkki-Sven Tüüri “Insula deserta” ettekanded Saksamaal. Schleswig-Holsteini Sümfooniaorkester annab Saksamaal neli järjestikust kontserti, mille kavas on **Erkki-Sven Tüüri** keelpilliteos “Insula deserta” (1989). Tüüri teose kõrval tuleb ettekandele ka Jean-Féry Rebeli, Gabriel Fauré ja Joseph Haydni looming. Kontserdid toimuvad Schleswig-Holsteini liidumaa linnateatrites: 11. ja 15.10 Flensburgis, 12.10 Heides ning 13.10 Rendsburgis. Kontserti juhatab Daniel Spaw.

12.–15.10 Põhjamaade Harfifestival. Viljandis Eesti Pärimusmuusika Keskuses on nelja päeva jooksul võimalus osaleda erinevates harfi töötubades nii algajatele kui ka edasijõudnutele, samuti ka kandle ja hiiu kandle ning laulu ja traditsioonilise tantsu töötubades. Soovi korral saab rentida kohapeal instrumendi. Lisaks on festivali kavas põnevad loengud, ühendav ühisjämm, lõbus traditsioonilise tantsu õhtu ja kaunis õpetajate ühiskontsert. Õpetajad ja esinejad on: **Kaisa Nõges**, **Liis Jürgens**, **Lilian Langsepp**, **Tiinamai Keskspaik**, **Annika Mändmaa**, **Mihkel Soon**, **Jaan Eerik Priks**, **Andrew Lawrence-King** (UK), **Niss Stricker** (Taani), **Stefan Battige** (Saksamaa), **Vincent Michaud-Laine** (Soome), **Marie Nivel** (Norra) ja ansambel **Cú** (Eesti ja Iirimaa).

13.10 Rudolf Tobiase oratooriumi “Joonas” ettekanne Tallinna Metodisti kirikus. Rudolf Tobiase 150. sünniaastapäeva tähistamiseks tuuakse publikuni “Joonase” originaalversioon. Laval on üle 100 laulja ja orkestrandid: solistid **Mirjam Mesak** (sopran), **Kai Rüütel-Pajula** (metsosopran), **Mati Turi** (tenor), **Taavi Tampuu** (bariton) ja **Raiko Raalik** (bass); *chorus mysticus* **Maria Listra** (sopran), **Kadri Tegelman** (metsosopran), **Endrik Üksvärav** (tenor) ja **Tamar Nugis** (bass); Eesti Filharmoonia **Kammerkoor** ja **Tallinna Kammerorkester**. Kontserti juhatab **Tõnu Kaljuste**.

13.10 Kontsert “ERSO VABRIK”. Oktoobris astuvad ERSO väikesed koosseisud üles tänava kevadel avatud Paavli Kultuurivabrikus. Põhja-Tallinnas endise kalatööstuse territooriumil asuvas kontserdipaigas sukeldutakse tööstusest inspireeritud helidesse. Ettekandele tuleb **Elis Halliku** “Raua häälestamine” ja Steve Reichi, Jacob TV, Missy Mazzioli, Mokale Koapengi ning Njabulo Phungula teosed. Laval on **Taavi Orro** (klarnet), **Kristel Kiik** (viul), **Maaren Vihermäe** (viul), **Mairit Mitt-Bronikowska** (vioola), **Villu Vihermäe** (tšello) ja **Theodor Sink** (tšello).

13.–15.10 Rein Rannapi autorikontserdid “Minu muusika”. Rein Rannapi autorikontserdid on omamoodi jätkuvis viis aastat tagasi toimunud kontserdile “50 aastat suurel laval”. Kui toona kõlasid põhiliselt Rannapi tuntumad poplood armastatud lauljate ettekandes, siis seekord on esinejateks klassikalise taustaga muusikud. Kokku on laval üle 100 esitaja: **tütarlastekoor Ellerhein, Eesti Rahvusmeeskoor, Kammerorkester Kristjan Järvi Ensemble, Mari Kalkun** (laul), **Rein Rannap** (klahvpillid) jt. Kava haripunktiks on uue pikema teose “Cantus Borealis” esiettekanne. See on pühendatud põhjamaisele loodusele, konkreetsemalt saami joigudele. Solistina on kooride, orkestri ja rütmigrupi ees tunnustatud etnolaulja Mari Kalkun. Lisaks kõlavad kontserdil mitmed Rannapi varasemad teosed koorile ja orkestrile: lühikantaat “Kuu” Kristjan Jaak Petersoni tekstile, “Sinu silmade sinimustvalge”, “Ave Maria”, katkendid kantaadist “Si-na-mu” ja laulukogumitest “Hingelinnud” ning “Rumi-laulud”. Kõige varasem teos kavas on “Concerto grosso” aastast 1981. Kontserdid toimuvad 13.10 Pärnu kontserdimajas, 14.10 Estonia kontserdisaalis ja 15.10 Vanemuise kontserdimajas.

14.10 Age Veeroosi ansambliteose ettekanne Berliinis. Kultuurikeskuses Radialsystem tuleb ettekandele **Age Veeroosi** ansambliteos “ich sehe Federn wachsen im Sand der Wüsten...” (2021/2022). Teose kannab ette Austria juhtiv kaasaegse muusika kollektiiv Klangforum Wien, keda juhatab sel õhtul Peter Rundel. Kontsert pealkirjaga “The Tower of Babel” on osa esmakordsest muusika-, teatri- ja tantsufestivalist VOICES. Kontserdil on kaastegev ka vokaalansambel Neue Vocalsolisten Stuttgart.

14.10 Kontserdisari “Kummardus tähtede taha”: “Armastusest sündinud viisid”. Jäned Muuseumi poolt septembris käivitatud helilooja **Urmas Sisaskile** pühendatud kontserdisari “Kummardus tähtede taha” jätkub oktoobris koorikontserdiga. Jäned õppehoone saalis astuvad üles **segakoor K.O.O.R. ja Lehtse Kammerkoor Raul Talmari** juhatusel. Esimaskordsest Eestis esitatakse Urmas Sisaski viimaseks jäänud teos “Universumi loomine” ning laul “Õnne ootel” Marie Underi tekstile. Samuti kõlavad valitud osad suurteosest “Gloria Patri II”.

14.10 Peeter Paemurru 75. EMTA Kontserdi- ja Teatrimaja suures saalis tuleb tähistamisele solisti, ansamblipartneri ning pedagoogina hinnatud EMTA tšello emeriitprofessori **Peeter Paemurru** 75 aasta juubel. Kontserdil astuvad üles Peeter Paemurru ja klaveril **Piia Paemurru**. Samuti on oodata üllatusesinejaid.

15.10 Kontsert “Tormis Sakala vormis”. Tallinna Botaanikaaias tuleb **meeskoor Sakala** esituses ettekandele **Veljo Tormise** tsükkel “Meestelaulud”. Koori juhatab **Liisi Toomsalu**.

17.10 Kontsertlavastus “Lindude äratamine” Viimsi Artiumis ja kontserdireisil Jaapanis. **Noorte Segakoori Vox Populi** kontsertlavastus Veljo Tormise muusikast, mis sündis 2020. aastal Veljo Tormise 90. sünniaastapäevaks, tuleb taas lavale 17.10 Viimsi Artiumis. Lavastajad on **Anne Tärnpu** ja **Eva Koldits**, dirigent **Janne Fridolin**. Samal sündmusel esitletakse ka värsket albumit, kuhu on salvestatud kontsertlavastuses kõlavad Tormise teosed. 23.–31.10 viibib koor turneel Jaapanis, mil viiakse “Lindude äratamine ka sealse publikuni.

18.10 Kai Taali ja Ralf Taali juubelikontsert “Sada ja seemed”. 18.10 täitub pianistidel Ralf ja Kai Taalil kahepeale kokku sada eluaastat. Kontserdi keskne figuur on Ludwig van Beethoven, muuhulgas kuuleb muusikat tema sümfooniatest Ferenc Liszti seades. Lisaks kõlavad maailma esiettekanded kahelt Eestis elavalt heliloojalt. Kontsert toimub 18.10 kell 19

Vanalinna Muusikamajas (Uus tn.16).

18.–19.10 Eesti Rahvusmeeskoori ja Raschèri Saksofonikvarteti kontserdid. Raschèr Saxophone Quartet, kes on Eestis esinemas juba mitmendat korda, astub esmakordselt üles Eesti Rahvusmeeskooriga. Kõlavad teosed saksofonikvartetile ja meeskoorile, teiste seas esiettekandes **Alisson Kruusmaa** 7-osaline tsükkel “So Set Its Sun in Thee” Emily Dickinsoni tekstile. Kontserte juhatab **Mikk Üleoja**. Kontserdid toimuvad 18.10 Vanemuise kontserdimajas ja 19.10 Estonia kontserdisaalis.

18. ja 19.10 Risto Joost juhatab Württembergi Kammerorkestri kontserte. Risto Joost, kes astub Heilbronnii Württembergi Kammerorkestri peadirigendi ametisse hooajaks 2024/2025, juhatab kahel õhtul orkestri ees kava, mille avab **Arvo Pärdi** “Cantus Benjamin Britteni mälestuseks”. Lisaks kõlavad Mieczysław Weinbergi Concertino op. 43 tšellole ja keelpilliorkestrile, Pjotr Tšaikovski “Variatsioonid rokokoo teemale” op. 33 tšellole ja orkestrile ning Wolfgang Amadeus Mozart Sümfoonia nr 38 D-duur “Praha”. Tšellol soleerib Andreas Brantelid. Kontserdid toimuvad 18.10 Heilbronnii kontserdi- ja kongressimajas Harmonie ning 19.10 Ulmis Kornhausis.

18.–22.10 Viljandi Kitarrifestival. 18.–22.10 toimub juba 16. korda improvisatsioonilisele ning stiiliülesele kitarrimängule keskenduv Viljandi Kitarrifestival, mis toob lavale kitarrimängijaid nii Eestist kui ka laias maailmast. Festivali avakontserdi annab 2022. aasta Tiit Pauluse nimelise noore kitarrimängija preemia laureaat **Anna Regina Kalk**. Esmakordselt Viljandi kitarrifestivali 10. juubeliaastaks kokku tulnud koosseis **Laulvad Kitarrid** astub taaskord lavale, et teha sügav kummardus **Riho Sibula** muusikalisele pärandile. Laulvad Kitarrid Vol III koosseisu kuuluvad sel korral **Mari Jürjens, Mari Kalkun, Kärt Johanson, Vaiko Eplik, Jaak Tuksam, Andre Maaker** ja **Ain Agan**. Öökonsertil Kondase keskuses esinevad **Kristo Kão** ja **Villu Vihermäe** kavaga, milles kõlab spetsiaalselt vanadele instrumentidele loodud eesti autorite – **Argo Valsi, Märta-Matis Lille, Ardo Ran Varrese, Mingo Rajandi** jt – muusika. Nagu igal aastal, toimuvad kitarrifestivali raames töötoad, millede õppetöö lõpetab kitarriorkestri kontsert. Sel korral on kitarriorkestri juhendajaks **Paul Daniel**. Viljandi Kitarrifestival ja Eesti Jazzliit annavad juba 16. korda välja Tiit Pauluse nimelise noore kitarrimängija preemia. Festivali kunstiline juht on Ain Agan.

19.10 Olari Elts juhatab Erkki-Sven Tüüri orkestriteose Soome esiettekannet. Kymi Sinfonietta **Olari Eltsi** juhatusel annab Kotka kontserdimajas kontserdi, mille kavas on **Erkki-Sven Tüüri** teose “Deep Dark Shine” (2020) Soome esiettekanne, Kaija Saariaho “Terra Memoria”, Outi Tarkiaiseni “The Ring of Fire and Love”, Juste Janulyté “The Colour of Water” ja John Luther Adamsi “Become River”. Sündmus on osa Kotka valguse- ja helifestivalist “Aaltoja! Valoa ja ääntä Kotkassa”, kontserdi valguskunstnik on Niko Tiainen.

20.10 Eesti Riiklikut Sümfooniaorkestrit juhatab Gilbert Varga. Briti-ungari dirigendi Gilbert Varga juhatusel tulevad ettekandele Joseph Haydni Sümfoonia nr 4 D-duur, Béla Bartóki Violakontsert ja Arnold Schönbergi “Kirgastunud öö” op. 4. Solistina astub üles violamängija Lawrence Power. Kell 19 toimuvale kontserdile eelneb kell 18 eelkontsert.

20.10 Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri keelpillirühm esineb Leedus. ERSO keelpillirühm astub üles Leedu suurvürstide palees koos Vilniuse Riikliku Kvartetiga (Dalia Kuznecovaitė, Algirdas Šochas, Kristina Anusevičiūtė, Viktor Rekalas), Leedu Riikliku Sümfooniaorkestri keelpillirühma ja Läti Rahvusliku Sümfooniaorkestri keelpillirühmaga. Dirigent on Gintaras

Rinkevičius. Kavas on Feliksas Bajorasi Prelüüd ja tokaata keelpillidele, Ralph Vaughan Williamsi “Fantaasia Thomas Tallise teemale” ja Antonín Dvořáki Serenaad keelpillidele E-duur op. 22.

20.–25.10 müriaadFEST. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) esindusfestival müriaadFEST toob ühe oktoobrikuu nädala jooksul kokku muusika interpretatsiooni, heliloomingu, improvisatsioonilise muusika ning lavakunsti üliõpilased ja õppejõud. Festivalil esineb ka külalisi välisriikidest, mis pakub rikastavaid kogemusi nii kaasategevatele üliõpilastele kui ka publikule. Kavast leiab kontserte ja etendusi, avatud tunde ja meistrkursusi. Esmakordselt toimub festivali raames vestlussari, mis annab võimaluse arutada ja mõtteid vahetada erinevatel muusikat, etenduskunste ja ühiskonda puudutavatel teemadel. EMTA heliloomingu üliõpilaste uudisteoseid saab keepilliorkester Revelia esituses kuulata 25.10 EMTA suures saalis. Projekt “Silent Movie – Live Sound | Tumm Film – Elus Heli” toob 24.10 EMTA suurele lavale valiku animafilme ja katkendi vanast tummfilmist. Kujundusmuusika ja helid filmidele sünnivad reaalses otse vaata silme all. Muuhulgas on kavas Jürgen-Kristoffer Korstniku filmi “Tolmurullid öös” esilinastus. Vittoria Ecclesia (klarnet) ja Ilana Makarina (klaver) kontserdikava 24.10 kammersaalis koosneb kaasaegsete naisheliloojate muusikast klarnetile ja klaverile, teiste seas kõlavad **Ester Mägi** “Sonare” ja **Alisson Kruusmaa** “Mesmerism”.

20.–28.10 ACCORDIONE[est]. Akordionimuusika festival toimub sel aastal Tallinnas, Viimsis ja Tartus. Täpsem kava on tulekul. Festivali kunstiline juht on **Momir Novakovic**.

21.10 Ester Mägi Sümfoonia ettekanne USA-s. Texase Ülikooli Butleri Muusikakooli sümfooniaorkester kannab oma kontserdil ette **Ester Mägi** Sümfoonia (1968). Orkestrit juhatab Costa Ricast pärit dirigent **Gabriela Mora Fallas**, kelle juhatusel kõlas teos suure menuga juba 2019. aastal Costa Rica Rahvusliku Sümfooniaorkestri esituses San José Rahvusteatris. Seoses doktoriõppega Texase Ülikoolis toob Gabriela Mora Fallas Ester Mägi Sümfoonia ka sealse publikuni.

21. ja 22.10 Koorikontsert “Ma laulan suust ja südamest”. Tallinna Kammerkoor tähistab **Rudolf Tobiase** 150. sünniaastapäeva aastat kontsertidega 21.10 Haapsalu toomkirikus ja 22.10 Käina Huvi- ja Kultuurikeskuses. Kavas on lisaks Tobiasele **Cyrellus Kreegi**, **Erkki-Sven Tüüri** ja **Pärt Uusbergi** looming. Koori juhatavad **Heli Jürgenson** ja **Kärolin Tuisk**.

21. ja 22.10 Corelli Musicu hooaja avakontserdid. Agentuuri Corelli Music hooaja avakontsert “Aastaajad” tähistab suure itaalia barokkhelilooja Antonio Vivaldi 345. sünniaastapäeva. Sel puhul kõlavad helilooja sonaadid ja viiulikontsertide tsükkel “Aastaajad” / “Le quattro stagioni” (autori vahetekstidega). Kontserdid toimuvad 21.10 Tartu Ülikooli aulas ja 22.10 Tallinnas Toompea muusikasalongis Eesti Teaduste Akadeemias. Ajastu pillidel astub üles barokkansambel **Corelli Consort** koosseisus **Meelis Orgse** ja **Madleen Kristen Alasi** (barokkviiulid), **Kristiina Talen** (barokkvioola), **Villu Vihermäe** (barokktšello) ja **Imbi Tarum** (klavessiin). Barokkviiulil soleerib **Anthony Marini** (USA/Soome).

21.–30.10 Baltic Sea Philharmonic esitab Kristjan Järvi juhatusel Brian Eno muusikat. **Kristjan Järvi** juhatusel tuleb orkestri Baltic Sea Philharmonic esituses ettekandele tuntud inglise helilooja Brian Eno 2016. aasta sooloalbumi “The Ship” orkestritöötlus. Kaasa teevad näitleja Peter Serafinowicz, kitarrist Leo Abrahams, multiinstrumentalist ja tarkvara kujundaja

Peter Chilvers. 21.10 antakse kaks kontserti Veneetsia muusikabiennaalil Teatro La Fenices. 24.10 esinetakse Berliini Filharmoonias, 26.10 La Seine Musicales Pariisis, 28.10 TivoliVredenburgis Utrechti ja 30.10 antakse kaks kontserti Royal Festival Hallis Londonis.

22.10 Eesti Sinfonietta kontsert “Helinad”. Eesti Sinfonietta alustab hooaega Tallinna Filharmoonia Mustpeade maja Valges saalis kontserdiga “Helinad”. Kavas on **Veljo Tormise** “On hilissuvi” tsüklist “Reminiscentia: Sügismaastikud”, **Lepo Sumera** “Symphōnē”; **Arvo Pärdi** “Peegel peeglis” ja “Tabula rasa” I osa “Ludus” (solistid **Anna-Liisa Bezrodny** ja **Peeter Margus**). Esiettekandena Eestis kõlab **Jaakko Kuusisto** Tšellokontsert **Jan-Erik Gustafssoni** esituses. Eesti Sinfonietta kontsertmeister sel õhtul on Anna-Liisa Bezrodny.

22. ja 24.10 Narva Linna Sümfooniaorkestri kontserdid Anatoli Šštura juhatusel. 22.10 annab Narva Linna Sümfooniaorkester Anatoli Šštura juhatusel Jevgeni Mravinski nimelise XXIX muusikafestivali galakontserdi “Kaks hinge: viiul ja klaver” Kohtla-Järve Kultuurikeskuses ja 24.10 Estonia kontserdisaalis. Solistidena astuvad üles pianist Michael Bulychev-Okser (USA) ja viiuldaja Miriam Davis (Suurbritannia). Kõlavad Ukrainas sündinud helilooja Aleksey Shori Klaverikontsert nr 1 “Reisiraamat” ja “Seascapes” viiulile ja orkestrile. Samuti tuleb ettekandele Felix Mendelssohni Kontsert d-moll viiulile, klaverile ja orkestrile.

23.10 Tallinna Barokkorkester ja Andrew Lawrence-King: “Carolan's Concerto: keldi barokk”. Mustpeade maja Valges saalis esineb Tallinna Barokkorkester, kapellmeister **Andrew Lawrence-King** ning bariton **Tõnis Kaumann**. Kavas on Turlough O’Carolan, Antonio Vivaldi ning nende šoti ja iiri kaasaegsed.

25.10–1.11 XXII rahvusvaheline nüüdismuusika festival “AFEKT”. Festival “AFEKT” toimub tänavu Tartus, Tallinnas ja Narvas. Teemaga “Piiririik / Border State” keskendutakse sel aastal piiririigi ideele nii geograafiliselt kui ka ekstreemse äärmuseni viimistletud ideede väljendusena muusikas. Tähelepanu all on Euroopa idapiiri riikide kaasaegne muusika ja sotsiaalpoliitilised küsimused. “AFEKT” toob välja piirialade sarnaseid esteetilisi eripärasid ning kõrvutab neid Kesk-Euroopa uue muusika traditsioonidega. Vaatluse alla tulevad spektralismi mõjud ning puhtal häälestusel ja laiemal minimalistlikul muusikal põhinevad muusikalised äärealad. Fookuses on oma põlvkonna rahvusvaheliselt tunnustatud heliloojad **Helena Tulve**, **Jānis Petraškevičs** ja 100. sünniaastapäeva tähistav **György Ligeti**. Maailmaesiettekandele tulevad heliloojate **Helena Tulve**, **Jüri Reinvere**, **Tatjana Kozlova-Johannese**, **Monika Mattieseni**, **Liisa Hõbepappeli**, **Sander Saarmetsa**, **Thomas Nicholsoni** ja **Agita Reķe** teosed.

Festivali avakontserdi annab Ukraina juhtiv uue muusika ansambel **Ukho**, kelle kava keskmes on spektraalmuusika klassiku **Gerald Grisey**’ suurteos “Vortex Temporum”.

Eesti nüüdismuusika lipulaev **ansambel U**: tähistab festivali raames oma 20. tegevusaastat koos kaasaja muusika skeene elava legendi **Garth Knoxi** ja koreograaf-lavastaja **Mart Kangroga**.

Berliinis resideeriva puhtale häälestusele keskenduva **Harmonic Space Orchestra** liikmed esitlevad kava, kus on eesti helilooja **Liisa Hirschi** ning ansamblistide Catherine Lambi, Thomas Nicholsoni ja Marc Sabati teosed.

ERSO kontserdil, mida juhatab nüüdismuusika spetsialist **Michael Wendeberg**, lööb lugejana kaasa näitleja ja lavastaja **Lembit Peterson**.

“AFEKTil” esitletakse ka viimasel kümnendil tugevalt esile kerkinud eesti helilooja **Elis Halliku** mainekas Austria plaadifirmas Kairos ilmunud autoriplaati.

Tänavuse festivali kontserdid jõuavad ka piirilinna Narva. Seal saab kuulda **Cyberstudio**

programmi “a.e.g.” ja **Sander Saarmetsa** kontserti “Signaalid”.
Festivali kunstiline juht on Monika Mattiesen.

26.10 Ansambel U: juubelikontsert. 26. oktoobri õhtul astub Estonia kontserdisaalis üles Eesti tuntuim uue muusika ansambel tähistamaks oma tegutsemise 20. sünnipäeva. Ansambelis musitseerivad **Tarmo Johannes** (flööt), **Helena Tuuling** (klarnet), **Vambola Krigul** (löökpillid), **Taavi Kerikmäe** (klaver), **Merje Roomere** (viul) ja **Levi-Danel Mägila** (tšello). Erikülasena ühineb **Garth Knox** (vioola). Kontserdil toob ansambel kuulajateni valiku enda jaoks oluliste heliloojate teostest. Kõlavad Eesti heliloojate maailma esiettekanded – **Jüri Reinvere** “Ööpilt magava Cupidoga” ja **Tatjana Kozlova-Johannese** “Ainult õhk”. Ettekandele tulevad ka Morton Feldmani “The Viola in My Life II” ja Tristan Muraili “Paludes”. Kontserdi teises pooles kõlab 2009. aastal lavastaja **Mart Kangro** ja Ansambel U: koosloomes sündinud kaasaegse tantsu- ja muusikateatriteose “Harmoonia” uusversioon. Tehnolahendused tagab **Kalle Tikas**. Etendus pakub publikule valiku muusikainterpreetide elu paradokse.

26.10 Mihhail Gerts juhatab Odense Sümfooniaorkestrit. **Mihhail Gerts** juhatab Taanis Odense Kontserdimajas Carl Nielsenis saalis Odense Sümfooniaorkestrit. Kontserdil kõlavad Monteverdi “Lamento d’Arianna” instrumentaalversioon, Georg Philipp Telemanni “Hamburger Ebb’ und Flut”, Georg Friedrich Händeli “Flavio, Re Di Langobardi” avamäng, Carl Maria von Weberi “Euryanthe” avamäng, Kurt Weilli “Quodlibet Süit” ning Signe Lykke “Uropførelse” (2023).

27. ja 28.10 Kontserdid Kristiina Poska juhatusel Šotimaal. Kahel kontserdil juhatab **Kristiina Poska** Šoti Kuninglikku Rahvusorkestrit Usher Hallis Edinburghis ja Glasgow Kuninglikus Kontserdimajas. Solistina astub üles ameerika viiuldaja Rachel Barton Pine. Kavastaja on Aaron Coplandi “Appalachian Spring”, Florence Price’i Viiulikontsert nr 2 ja Jean Sibeliusi Sümfoonia nr 1.